

ارائه الگوی موثر مبتنی بر نقش حکمرانی خوب در تسهیل الگوهای کسب و کار ایران

فضل الله کیانی^۱، میر مهرداد پیدائی^۲، سحر درنیانی^۳

^۱ دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، گرایش مدیریت منابع انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

^۲ استادیار گروه مدیریت دولتی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یادگار امام خمینی (ره)، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

^۳ استادیار گروه آمار ریاضی دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۱۳ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۲۱

Providing an effective model based on the role of good governance in facilitating Iran's business models

Fazullah Kiani¹, Mir Mehrdad Pidaei², Sahar Darnyani³

¹Ph.D. student of public administration, human resource management, Islamic Azad University, Roudehen, Iran.

² Assistant Professor, Department of Public Administration, Islamic Azad University, Yadgar Imam Khomeini Unit, Tehran, Iran (Responsible Author).

³ Assistant Professor, Department of Mathematical Statistics, Faculty of Technical Engineering, Islamic Azad University, Roudehen Branch, Tehran, Iran.

Received: (04/07/2022) Accepted: (12/09/2022)

شناسه یکتا: <https://dorl.net/dor/>

چکیده

Abstract

The purpose of this research was to present an effective model based on the role of good governance in facilitating Iran's business models. This qualitative study was conducted in Tehran and 15 professors and experts were selected by snowball sampling method. A semi-structured individual interview was used to collect data. In order to analyze the data, the method of qualitative content analysis with a conventional approach was used. The present research method is descriptive-analytical of the content analysis type. The indicators evaluated in this research based on the opinion of experts include the components of the right to express opinions, political stability and avoidance of violence, government effectiveness, quality of laws, rule of law and corruption control. The results obtained from the collected data according to the analyzes conducted on the interviews using Spss and Smart PLS version 2 software and show that most of the hypotheses have been confirmed based on the results obtained. In the first model, the greatest impact on the facilitation of the business environment is related to the component of the right to express opinions, and the least impact is related to the rule of law component, and in the second model, the greatest impact is related to the quality of laws and the effectiveness of the government, and the least impact is related to the rule of law, corruption control and political stability and avoiding violence.

Keyword: Good governance, business models, government effectiveness, rule of law

هدف از این پژوهش ارائه الگوی موثر مبتنی بر نقش حکمرانی خوب در تسهیل الگوهای کسب و کار ایران بوده است. این مطالعه کیفی در سطح شهر تهران انجام شد و ۱۵ نفر از اساتید و خبرگان به روش نمونه گیری گلوله برفی انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از مصاحبه انفرادی نیمه ساختاریافته استفاده شد. به منظور تحلیل داده ها از روش تحلیل محتوای کیفی با رویکرد قراردادی استفاده شد. روش پژوهش حاضر، توصیفی - تحلیلی از نوع تحلیل محتواست. شاخص های مورد ارزیابی در این پژوهش بر مبنای نظر خبرگان شامل مولفه های حق اظهار نظر، ثبات سیاسی و دوری از خشونت، اثر بخشی دولت، کیفیت قوانین، حاکمیت قوانین و کنترل فساد می باشد. نتایج بدست آمده از داده های گردآوری شده با توجه به تحلیل هایی که بر روی مصاحبه های انجام شده با استفاده از نرم افزار Spss و اسمارت PLS ورژن ۲ انجام شده است و نشان می دهد که اغلب فرضیات مورد تایید قرار گرفته اند بر مبنای نتایج حاصل شده، در مدل اول بیشترین تاثیر بر میزان تسهیل فضای کسب و کار مربوط به مولفه حق اظهار نظر و کمترین تاثیر مربوط به مولفه حاکمیت قانون و در مدل دوم بیشترین تاثیر گذاری مربوط به کیفیت قوانین و اثر بخشی دولت و کمترین تاثیر گذاری مربوط به حاکمیت قانون، کنترل فساد و ثبات سیاسی و دوری از خشونت است.

واژه های کلیدی: حکمرانی خوب، الگوهای کسب و کار،

اثر بخشی دولت، حاکمیت قوانین

مقدمه

توسعه‌ای که از بنیادی‌ترین عوامل در مدیریت آموزش و پرورش کشور هستند، ارتباط مستقیم دارد (جیرارت، ۲۰۲۱). حکمرانی خوب، استفاده از ابزارهای مختلف جهت بهبود حکمرانی و سایر جنبه‌های کسب و کار در آن است. در تعریفی ساده، حکمرانی خوب، به ساختارها و فرآیندهایی اشاره دارد که همه تعاملات میان حکومت (منتخب) و شهروندان (انتخاب کننده) را در بر می‌گیرد. در عین حال، مفهوم حکمرانی خوب در ارتباط تنگاتنگ با کسب و کار، دموکراسی و دولت است (باکوس، ۲۰۰۱). همچنین می‌توان حکمرانی خوب را نظامی از ارزش‌ها، سیاست‌ها و نهادها که جامعه به وسیله آن، اقتصاد، سیاست و مسائل اجتماعی خود را از طریق سه بخش دولت، خصوصی و مدنی مدیریت می‌کند، دانست. (قلی پور، ۱۳۸۷).

حکمرانی خوب به عنوان مفهومی که دارای چنین ویژگی‌هایی باشد: مشارکت، شفافیت در تصمیم سازی، پاسخگویی، حاکمیت قانون، توانایی پیش بینی آینده، اعمال دموکراتیک، آزادی‌های مدنی تعریف شده است. سوم، تفاوت میان سیاسی‌ها و موقعیت‌ها سبب شده تا مجموعه‌ای از ویژگی‌ها متنوع در باب حکمرانی خوب مطرح گردد. در واقع جدال‌هایی که درباره‌ی شاخص‌های حکمرانی خوب وجود دارد، از نوع ایدئولوژی بومی است (بیسواس^۴ و همکاران، ۲۰۱۹). حکمرانی خوب به عنوان بوجود آورنده روابط متقابل، حمایت کننده و همکارانه بین دولت، جامعه مدنی و بخش خصوصی معرفی شده است. ماهیت روابط بین این سه گروه فعال و ضرورت مکانیسم‌های قدرتمند برای تسهیل تعامل بین آنها جزء مفروضات مهم و اساسی تلقی می‌شود (امام جمعه و همکاران، ۱۳۹۵).

واژه حکمرانی خوب ابتدا در بعد اقتصادی در دستور کار مجامع بین المللی قرار گرفت و به عنوان پیش شرط کمک‌های توسعه از جانب مؤسسات بین المللی مالی به کشورهای در حال توسعه و فقیر مطرح گردید. بعدها علاوه بر بعد اقتصادی، بعد سیاسی نیز به آن افزوده شد (ریزکایانی و همکاران، ۲۰۲۰). در جنبه‌های اقتصادی و مدیریتی حکمرانی از قبیل تخصیص کارآمد منابع، رفع فقر، رشد اقتصادی، ایجاد اداره امور دولتی کارا و اثربخش، ریشه کنی فساد و تأکید شده است (یوساف و

بالندگی کشور تحت تأثیر عملکرد سه نهاد بزرگ و نحوه تعامل آنها است: دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی که هر یک وظایفی دارند. این وظایف باید به درستی شناخته و تفکیک شود. سپس بین آنها تعاملاتی صورت گیرد. این تعاملات باید به درستی انجام شود تا اینکه جامعه از بعد سیاسی رو به شکوفایی برود. در غیر اینصورت در توسعه سیاسی کشور خلل ایجاد می‌شود. بنابراین محور اصلی اصلاحات و برنامه‌های توسعه مبتنی بر حکمرانی خوب نیز تعامل و تعادل این سه حوزه اصلی جامعه می‌باشد (اولابی و آئیمه، ۲۰۲۱).

یکی از مباحث مهم که طی سه دهه اخیر توسط پژوهشگران اقتصادی به عنوان کلید معمای توسعه مطرح شده، مفهوم حکمرانی خوب است. در یک تعریف عمومی می‌توان گفت حکمرانی یک مفهوم چندوجهی است که ابعاد گوناگونی از قبیل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی را در بر می‌گیرد. اصطلاح حکمرانی خوب اولین بار توسط بانک جهانی در اوایل دهه ۱۹۹۰ مطرح شد و تأکید آن بر تصمیماتی بود که امکان تأثیرگذاری بر عملکرد اقتصادی کشورها را فراهم می‌ساخت. مبتنی بر این دیدگاه زیرساخت‌های نهادی عامل اصلی تفاوت در سطوح درآمد و ثروت کشورها است و برای گذار از دام درآمد متوسط، کشورها باید اصلاحاتی را در نظام حکمرانی خود ایجاد نمایند. اما انجام اصلاحات در نظام حکمرانی مستلزم شناخت از وضع موجود و مشخص شدن نقاط ضعف و قوت در ابعاد مختلف حکمرانی است. (یارمحمدی و خوشمردان، ۱۳۹۹).

حکمرانی خوب روایتی نو از مفاهیمی همچون پاسخگویی، مشارکت و حاکمیت قانون است و در عین حال چارچوبی به دست می‌دهد که همه این اهداف و ارزش‌ها در یکجا جمع می‌شوند و با ایجاد حداکثر همگرایی و همسویی، اهداف توسعه اقتصادی با محوریت مردم دنبال می‌شود. حکمرانی خوب روایتگر توسعه سیاسی کشور است. هرگونه تضعیف نهادها و گروه‌های جامعه مدنی باعث می‌شود تا دولت، کارایی کافی را نداشته و جامعه، گرفتار توسعه نیافتگی و فساد شود (هرتانتو و همکاران، ۲۰۲۱).

حکمرانی مفهوم گسترده‌ای است که با حوزه‌هایی چون: امنیت اقتصادی و سیاسی، شیوه اداره امور و برنامه‌ریزی‌های

³ Geeraert

⁴ Biswas et al

⁵ Rizqiani et al

¹ Owolabi & Itemeh

² Hartanto et al

همکاران، ۲۰۱۶).

فضای کسب و کار

فضای کسب و کار مجموعه عواملی است که بر شکل گیری، تداوم و عملکرد بنگاه تاثیرگذار هستند و تغییر آنها برای مدیران بنگاه های اقتصادی پر هزینه و یا غیر ممکن می باشد. محیط کسب و کار محل تبادل و تامین داده ها و ستادهای کار و فعالیت بنگاه های اقتصادی است و از این رو نقش سرنوشت سازی در حیات و بقای سازمانها و شرکت ها (بنگاه های اقتصادی) طی دوره عمر آنها بر عهده دارد. به زبان ساده، کسب و کار عبارت است از حالتی از مشغولیت و به طور عام، شامل فعالیت هایی است که تولید و خرید کالاها و خدمات با هدف فروش آنها را به منظور کسب سود، در بر می گیرد (وات، ۲۰۲۰).

در گذشته تصور می شد که بنگاه های اقتصادی برای فعالیت تنها به وجود ثبات اقتصادی - سیاسی در کشور نیاز دارند، اما در دهه ی ۱۹۹۰ میلادی، اهمیت فضای کسب و کار به عنوان مرتبط کننده ی فضای خرد و کلان اقتصادی در ادبیات اقتصادی مطرح شد. نتایج مطالعات نشان می دهد که رتبه و وضعیت فضای کسب و کار ایران هم در محاسبات بین المللی و هم داخلی، رتبه و وضعیت بسیار نامناسبی است. هر چند در جهت اصلاح این شرایط گام های اولیه برداشته شده، اما این اقدامات با توجه به اهداف سند چشم انداز و وضعیت نامناسب کنونی بسیار ناچیز است. از سوی دیگر تحریم های صورت پذیرفته و فشار اقتصادی بر ایران، معضل اشتغال و بیکاری، استقلال از درآمدهای نفتی و افزایش صادرات غیرنفتی خود یکی از ضروریات و عامل اساسی جهت تسهیل فضای کسب و کار در ایران می باشد.

الگوهای کسب و کار

الگوهای مدل کسب و کار در واقع مدل هایی است که ویژگی ها و ترکیبات اجزاء آن شکل یکسانی دارد. یک مدل کسب و کار می تواند یک الگو یا ترکیبی از الگوهای مدل کسب و کار باشد.

• مدل کسب و کارهای تفکیکی: در این مدل، شرکت ها از سه نوع کسب و کار مختلف درونی اما بسیار متفاوت و مستقل تشکیل شده اند. این سه بخش شامل موارد زیر می

شوند:

- کسب و کارهای ارتباط با مشتری: وظیفه ی آنها یافتن، جذب مشتریان و ایجاد ارتباط با آنها است.
- کسب و کارهای نوآوری محصول: وظیفه آنها توسعه محصولات و خدمات جدید و جذاب است.
- کسب و کارهای زیرساختی: وظیفه آنها ایجاد و مدیریت پلتفرم هایی برای انجام وظایف تکراری با حجم بالا است. (نوروزی و همکاران، ۱۳۹۸).

نکته ی کلیدی در مدل تفکیکی، حفظ استقلال این سه بخش است. با وجود آن که در هر کسب و کاری بخش های ارتباط با مشتری، تولید محصولات نوآورانه و وظایف مدیریتی نقشی کلیدی و مهم را بر عهده دارند اما می توان هدف نهایی شرکت را بر دستیابی به یکی از این سه بخش ها پایه گذاری کرد (روچا، ۲۰۱۲).

مدل کسب و کارهای دنباله دار^۳ مدل کسب و کار دنباله دار از پیشنهادهای کریس اندرسون متفکر و کارآفرین حوزه تکنولوژی برای داشتن نگاهی متفاوت به تجارت های دیجیتال است (وو و همکاران، ۲۰۲۰). کسب و کارهایی مانند نت فلیکس، ای بی، یوتیوب، فیس بوک و لولودات کام بر پایه ی مدل دنباله دار پایه ریزی شده اند. (نوروزی و همکاران، ۱۳۹۸).

مدل کسب و کارهای پلتفرم های چندوجهی^۴ در مدل پلتفرم های چند وجهی یا به قول اقتصاددان ها بازارهای چند وجهی، دو یا چند گروه مجزا و در عین حال به هم وابسته از مشتری ها به دور هم جمع می شوند. این پلتفرم ها تنها در صورتی برای یک گروه از مشتری ها ارزشمند خواهند بود که بقیه ی گروه های مشتری هم حضور داشته باشند. در حقیقت، نقش اصلی این پلتفرم، آسانتر کردن ارتباط بین گروه های مختلف مشتریان است. هر چقدر که کاربران بیشتری جذب این پلتفرم شوند، موفقیت آن بزرگتر خواهد بود. کسب و کارهایی مثل گوگل، ای بی، مایکروسافت ویندوز، فایننشال تایمز و ویزا از این مدل در بدنه ی تجارت خود استفاده می کنند. به زبان

³ Rocha

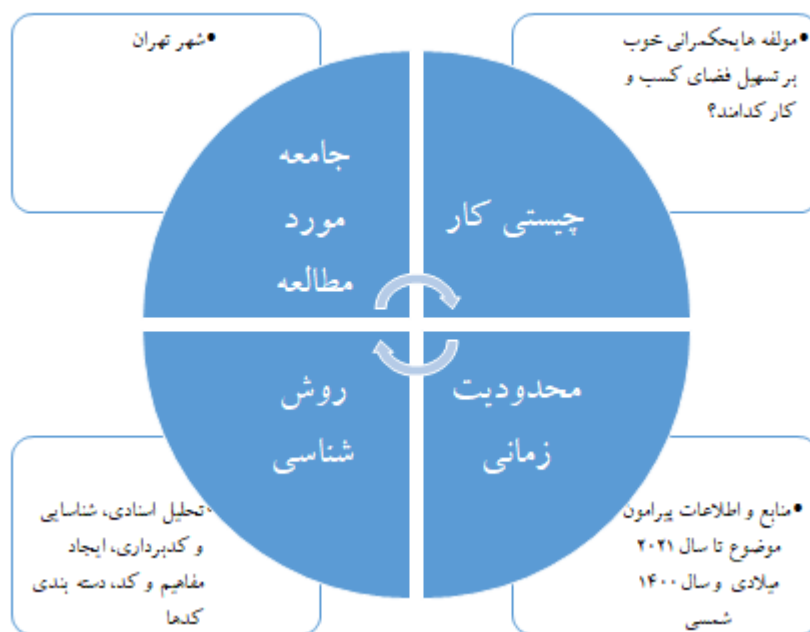
⁴ Long tail model

⁵ Vo et al

⁶ Multi- sided platform model

¹ Yousaf et al

² voet

شکل (۱): پارامترها و پرسش های تحقیق بر اساس گام نخست متد فراترکیب

اساتید و خبرگان برون سازمانی، روسا و مدیران سازمان توسعه تجارت که تخصص و سابقه فعالیت در زمینه حکمرانی خوب و فضای کسب و کار دارند، به روش نمونه گیری گلوله برفی انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از مصاحبه انفرادی نیمه ساختاریافته استفاده شد. به منظور تحلیل داده ها از روش تحلیل محتوای کیفی با رویکرد قراردادی استفاده شد. روش پژوهش حاضر، توصیفی - تحلیلی از نوع تحلیل محتواست. تحلیل محتوای روشی است که به هر گونه فن نظام یافته و عینی برای استخراج ویژگی های پیام دلالت می کند. گام های پژوهش به منظور انجام تحقیق به صورت زیر می باشد:

گام نخست: تنظیم سؤال پژوهش؛ در این گام به عنوان نخستین مرحله مطالعه فراترکیب، ابتدا پرسش یا پرسش های مبنایی تنظیم میشود. جهت پاسخگویی به پرسش تحقیق در این متد پارامترهایی از جمله؛ چستی کار؟ جامعه مورد مطالعه؟ محدودیت زمانی؟ و در نهایت چگونگی روش مطرح است که برای درستی روند روش فراترکیب و تکمیل پژوهش لازم است به آنها پاسخ مناسب داده شود. در شکل (۱) پرسش های پژوهش به همراه پارامترهای مورد بررسی مشخص شده است.

گام دوم: بررسی سیماتیک آثار؛ در این گام، تمامی متون و مقالات مرتبط با سوال واژه مورد بررسی قرار گرفت. جستجوی نظام مند منابع بر اساس کلید واژه الگوی حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار با رویکرد تطبیقی در پایگاه های علمی داخلی و خارجی انجام پذیرفت. انتخاب متنوع کلیدواژه

- ساده کسب و کارها در این مدل، نقش یک واسطه را بازی کرده و از طریق مرتبط کردن گروه های مختلف به یکدیگر، ارزش آفرینی می کنند (شریفی و همکاران، ۱۳۹۸).
- مدل و کسب و کارهای رایگان؛ رایگان بودن یک محصول یا خدمت، همیشه گزینه ی جذابی برای مشتریان بوده است. در این مدل کسب و کار، مشتری ها به دو دسته تقسیم می شوند. دسته ی اول، همان کسانی هستند که از خدمات رایگان شرکت بهره می برند و دسته ی دوم مشتری ها نیز کسان هستند که تنها به خاطر وجود دسته اول، به سراغ شرکت می آیند و حاضر می شوند برای دریافت خدمات - که معمولاً هیچ ربطی به محصول رایگان ارائه شده ندارد - پول خوبی بپردازند. نمونه های چنین کسب و کاری را می توان در روزنامه های رایگان، نرم افزارهای متن باز، گوگل و اپلیکشن های رایگان مشاهده کرد (اسکپر و چیانگ، ۲۰۱۷).

روش تحقیق

این مطالعه کیفی در سطح شهر تهران انجام شد و ۱۵ نفر از

¹ Free as a business model

² Escapers & Chiang

فضل الله کیانی، میر مهرداد پیدائی، سحر درنیانی: ارائه الگوی موثر مبتنی بر نقش حکمرانی خوب در تسهیل الگوهای کسب و کار ایران

تحلیل مصاحبه‌ها بر اساس سؤالات بخش کیفی پژوهش آورده شده است. مراحل کدگذاری مورد استفاده در پژوهش‌های کیفی شامل کدگذاری باز بر مبنای مقولات استخراج شده از مطالعه مقدماتی مبنای نظری تحقیق، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی می باشد.

گام پنجم: تجزیه، تحلیل و ترکیب یافته های کیفی؛ در گام پنجم، پس از استخراج اطلاعات در گام قبلی بر اساس متد تحلیل محتوی به تجزیه، تحلیل و تفسیر یافته های کیفی حاوی مطالعات پیشین پرداخته تا تفسیری یکپارچه و نظام مندی با رویکردی نو ارائه شود. به این ترتیب که تمامی کدهای شناسایی شده با توجه به مفاهیمی که دارند در قالب دسته های با مفاهیم مشابه دسته بندی می شوند.

فرضیه های زیر جهت آزمون مولفه های شناسایی شده ارائه شد:

- **فرضیه شماره ۱:** پژوهش حاکی از اینست که حق اظهار نظر بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد
- **فرضیه شماره ۲:** پژوهش حاکی از اینست که ثبات سیاسی بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد
- **فرضیه شماره ۳:** پژوهش حاکی از اینست که اثربخشی دولت بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد
- **فرضیه شماره ۴:** پژوهش حاکی از اینست که کیفیت قوانین بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد
- **فرضیه شماره ۵:** پژوهش حاکی از اینست که کنترل فساد بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد.
- **فرضیه شماره ۶:** پژوهش حاکی از اینست که حاکمیت قانون بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد.

جدول زیر کدها و مقولات را با رویکرد تطبیقی را نشان می دهد

برای بازیابی بیشتر منابع انجام شد. براساس جستجوی گسترده در پایگاه های علمی داخلی و خارجی اشاره شده با توجه به نو بودن ماهیت پژوهش تعداد ۳۰ مدرک برای تحلیل فراترکیب موضوع با رویکرد تطبیقی بازیابی و ذخیره شدند. در پژوهش کیفی، حجم نمونه بر اساس انتظار محقق تا زمان رسیدن به اشباع نظری ادامه دارد.

گام سوم: انتخاب مقالات مناسب؛ در این مرحله محقق باید کیفیت منابع ذخیره شده بر اساس کلیدواژه های انتخابی جامع و مانع در پایگاه های علمی را ارزیابی کند. هدف از این مرحله در فرایند مطالعه فراترکیب که گام مهمی نیز به حساب می آید، حذف مطالعات با اعتبار کم محتوی می باشد.

گام چهارم: در این تحقیق، از تحلیل محتوی به عنوان متد مورد استفاده برای استخراج اطلاعات از منابع نهایی، بهره برده شده است. از آنجاییکه تحلیل محتوی پنهان انجام شده فلذا فراوانی کدهای استخراج شده مبنای عملکرد نخواهد بود.

یافته های حاصل از مصاحبه با خبرگان و مراحل کدگذاری

در بخش دوم از تحلیل کمی سازه های اولیه که از طریق مطالعه منابع و متون استخراج شده اند در اختیار خبرگان قرار داده شدند تا خبره نظر خود را مشخص سازد. به منظور شناسایی ابعاد و شاخص های تحقیق، به جمع آوری نتایج حاصل از مصاحبه ها در بخش کیفی تحقیق پرداخته شده است. بدین منظور با ۱۵ نفر مصاحبه (تسهیلگران و افراد نمونه) نیمه سازمان یافته و به صورت هدفمند انجام گرفت سپس به تحلیل محتوای مصاحبه ها پرداخته شده است. تحلیل محتوای مصاحبه ها در چند مرحله انجام شد. بدین ترتیب که پس از انجام مصاحبه ها، ابتدا مصاحبه شفاهی به صورت کتبی درآمد، سپس متن مصاحبه ها به صورت کامل و بدون حذف کوچک ترین جزئیات مورد بررسی قرار گرفت. نکات کلیدی هر مصاحبه مشخص و با استفاده از تحلیل محتوای استقرایی، مؤلفه های موجود در هر مصاحبه شناسایی شد. در این مرحله ابتدا مؤلفه های فرعی استخراج و سپس ابعاد اصلی استخراج و مؤلفه های مشابه تبدیل به یک مؤلفه کلی تر شدند، پس از دسته بندی مؤلفه ها و قراردادن هر یک، زیر موضوع مربوط به خود، مؤلفه های یک موضوع مشترک در مصاحبه ها با یکدیگر مقایسه و مورد بررسی قرار گرفت و مؤلفه های اصلی و زیرمجموعه هر کدام مشخص شد. در ادامه یافته های حاصل از

جدول (۱): کدها و مقولات مولفه های تحقیق پس از مصاحبه

کد	مقوله ها
	حق اظهار نظر
A1	ایجاد آزادی های مدنی و سیاسی
A2	آزادی مطبوعات و رسانه ها
A3	حق اظهار نظر
A4	نظارت همگانی
A5	حق تعیین سرنوشت
A6	نظام انتخابات سالم شفاف و رقابتی
A7	همه پرسی آزاد
A8	آزادی شهروندان در اظهار نظر و نقد عملکرد حاکمیت
A9	لزوم پاسخگویی حاکمیت به نقدهای وارده
A10	حق تاسیس
A11	عضویت و فعالیت در تشکل ها، احزاب و انجمن های مدنی و صنفی
A12	حق شرکت ازادانه در اجتماعات و راه پیمائی ها
A13	ایجاد فرآیندی بیان علائق
A14	انتخابات آزاد
A15	رفع موانع حقوق و اداری بازدارنده
	ثبات سیاسی و دوری از خشونت
B1	عدم درگیری های سیاسی
B2	عدم نزاع های داخلی
B3	عدم ترور و کودتا و پدیده هائی مانند آن.
B4	مشارکت جمعی در تصمیم سازی و تصمیم گیری
B5	باز خورد پذیری
B6	تعامل با جامعه بین الملل
B7	ثبات در قوانین و مقررات

مقوله ها	کد
کاهش تورم و رشد اقتصادی	B8
باورهای مذهبی	B9
شناخت تورم	B10
کاهش منازعات سیاسی	B11
کاهش وابستگی به درآمد نفت	B12
لزوم رابطه هوشمندانه با دنیای خارج	B13
کاهش میزان خشونت سیاسی	B14
ایجاد ساز و کار و تشویق برای جذب سرمایه خارجی	B15
اثر بخشی دولت	
واگذاری فعالیتهای غیر حاکمیتی به بخش غیر دولتی	C1
استقرار کامل دولت الکترونیکی	C2
توسعه جامعه مدنی و رفع محدودیت ها	C3
تمرکز بر انجام وظایف اصلی و اساسی	C4
خودداری از ورود به حاشیه های غیر مرتبط	C5
وجود دستگاه اداری کارآمد	C6
خصوصی سازی دولت.	C7
بکارگیری تجربه موفق سایر کشورها.	C8
افزایش شفافیت نظم مالی	C9
حضور تسهیل کننده دولت برای رقابت.	C10
الزام اجرای قوانین و مقررات	C11
بازنگری در قانون کار	C12
به رسمیت شناختن حقوق مالکیت فکری	C13
وجود ثبات در سیاستهای اقتصادی	C14
مدیریت سرمایه های انسانی	C15
ساده سازی روش و فرآیندهای انجام کار	C16
ایجاد سیستم جامع پذیرش پیشنهادها	C17

مقوله ها	کد
تقویت ظرفیت موسسات دولتی	C18
کوچک سازی و کارآمد سازی دولت	C19
برخورداری از دستگاه اداری کارآمد	C20
کیفیت قوانین	
اخذ راهنمایی و مشورت در زمان تهیه پیش نویس قوانین.	D1
اعلام نیازها از طریق نهادها، سندیکاهها، اصناف و نمایندگان مدنی	D2
تدوین و تصویب قوانین جامع که از آن به ارتقا کیفیت قوانین تعبیر شود.	D3
افزایش ضمانت اجرائی با کاستن از پیچیدگی ها	D4
شرکت نخبگان جامعه در قانون گذاری.	D5
استفاده مشورتی از نظر متخصصان و گروه های ذی نفع.	D6
عدم تنظیم قوانین اختلال زا در بازار	D7
پاسخگویی عواقب و اعمال و اقدامات.	D8
رعایت فرآیند رسیدگی صحیح و قانونی در اتخاذ تصمیمات	D9
بهره گیری از مرکز پژوهشهای مجلس	D10
بهره گیری از ظرفیتهای نخبگانی	D11
عدم تعجیل در ارائه طرحها	D12
کمیسیون محور شدن طرح ها	D13
توجه به سیاستهای کلان و اسناد بالا دستی و اولویتهای مهم کشور.	D14
بهبود فضای کسب و کار	D15
وجود حداقل ممکن قوانین	D16
داشتن پشتوانه کار کارشناسی لازم	D17
توجه به اولویتها و نیازهای کشور	D18
توجه به سیاستها	D19
بررسی سطوح کارشناسی	D20
کنترل فساد	
اعمال اصلاحات در تشکیلات سازمانها	E1

مقوله ها	کد
بهبود نظام بودجه ریزی	E2
مدیریت مالی اثربخش	E3
نظام مالیاتی کارآمد	E4
تشکیل دولت الکترونیک	E5
عدم قائل شدن به استثنا در رسیدگی به جرائم و تخلفات	E6
محدود سای قدرت در همه سطوح و رده ها	E7
اصلاح سیستم حقوق و دستمزد	E8
از بین بردن تبعیض در پرداخت حقوق و دستمزد	E9
ترمیم حقوق و مزایای کارکنان کم در آمد	E10
اجرای دقیق قانون آزاد سازی جریان اطلاعات.	E11
افشای فسادهای مالی و اقتصادی.	E12
تقویت بنیان های مذهبی و اعتقادی کارکنان.	E13
ایجاد نظام شایسته سالاری.	E14
اراده همگان.	E15
مبارزه ساختار یافته هماهنگ و برنامه ریزی شده.	E16
افزایش شدید هزینه ارتکاب به فساد.	E17
شناسایی نقاط فساد	E18
شفافیت مطلق در تمام امور	E19
عدم حضور افراد حکومتی در فعالیتهای اقتصادی	E20
الگو گیری از کشورهای موفق	E21
کاهش بوروکراسی	E22
تاسیس کمیسیونهای مستقل مبارزه با فساد	E23
نهادینه کردن نظامهای حکمرانی شرکتی	E24
اصلاح فرهنگ سازمانی	E25
تقویت روحیه قانون گرایی	E26
شناسایی نقاط ضعف قوت کارکنان	E27

مقوله ها	کد
برخورد عقلانی با کارکنان بر اساس اصول علمی انسانی و اسلامی	E28
دقت و توجه در پرداخت ها و پاداش ها	E29
بکارگیری سیستم دقیق تنبیه و تشویق	E30
ایجاد سیستم خود کنترلی در افراد از طریق تقویت وجدان حرفه ای	E31
برگزاری دوره های آموزشی لازم جهت ارتقا سطح دانش و بینش افراد	E32
مشارکت کارکنان در طرحها برنامه ها و تصمیم گیریهای سازمان	E33
حاکمیت قانون	
پاسخگویی در قبال قوانین	F1
ایجاد فرصت نقد قوانین غیر عادلانه	F2
گسترش قانونگرایی و التزام به اقدامات قانونی در همه اقشار	F3
تضمین اصول برتری قانون	F4
پاسخگویی در برابر قانون	F5
انصاف در اعمال قانون و مشارکت در تصمیم گیری	F6
مقامات فراتر از قانون عمل می کنند.	F7
ویژگی هائی از جمله عام بودن، انتشار، عطف به ما سبق شدن و واضح بودن.	F8
ترجیح منافع کلان و ملی بر منافع منطقه ای	F9
بهره گیری از آمار موثق و دقیق	F10
دسترسی شهروندان به قوانین	F11
نهادهائی باید برای کنترل و نظارت بر اجرای قوانین	F12

در ادامه با تلفیق شاخص‌های کدهای جدید زیر استخراج شده است:

جدول (۲): کدها و مقولات با رویکرد تطبیقی (مرحله دوم)

مقوله ها	کد	مقوله ها	
A1,A2,A7,A8,A12,A14	ML1	آزادی عمل	حق اظهار نظر
A3,A5,A10,A11,A13,A15	ML2	اظهار نظر	
A4,A6,A9	ML3	نظارت	
B1,B2,B3,B11,B14	ML4	درگیری	ثبات سیاسی و دوری از خشونت
B4,B6,B13,B15	ML5	کارگروهی	
B5,B7,B8,B9,B10,B12	ML6	عوامل داخلی	
C1,C7	ML7	خصوصی سازی	اثر بخشی دولت
C4,C11,C12,C16,C18,C19,C20	ML8	بازنگری ساختاری	
C2,C3,C6,C10,C17	ML9	تغییرات سیستمی	
C5,C8,C9	ML10	اصل تمرکز	
C13,C14,C15	ML11	راهبرد	
D1,D2,D5,D6,D10,D11,D20	ML12	نظام مشورتی	کیفیت قوانین
D3,D4,D7,D8,D9,D14,D18,D19	ML13	جامعیت قوانین	
D12,D13,D15,D16,D17	ML14	عوامل اجرایی	
E1,E2,E3,E4,E8,E22,E25,E27	ML15	اصلاحات ساختاری	کنترل فساد
E5,E7,E11,E21,E31	ML16	دولت الکترونیک	
E6,E9,E16,E26	ML17	رعایت قوانین	
E10,E12,E19,E20,E23,E29,E30	ML18	بازنگری فرایندی	
E13,E14,E15,E17,E18,E24,E28,E32,E33	ML19	فعالیت های کنترلی	
F1,F2,F5,F12	ML20	پاسخگویی	حاکمیت قانون
F3,F4,F6,F7,8,F9,F10,F11	ML21	سیاست های اجرا	

مجدد داده های استخراج شده بوده است. تمامی این فعالیت ها برای ارتقاء کیفیت یافته های پژوهش انجام شده است.

گام ششم: کنترل کیفی یافته ها؛ در گام تجزیه و تحلیل منابع انتخاب شده بر اساس روش کدگذاری و طبقه بندی اطلاعات با تکنیک تحلیل محتوی، همواره سعی بر بازبینی و کدگذاری

تجزیه و تحلیل نتایج

آلفای کرونباخ

معیاری کلاسیک برای سنجش و سنجهای مناسب برای ارزیابی پایداری درونی محسوب می‌گردد. مقدار آلفای کرونباخ

بالاتر از ۰/۷، نشانگر پایایی قابل قبول است. برخی از محققان در مورد متغیرهای با تعداد سؤالات اندک، مقدار ۰/۶ را به عنوان سرحد ضریب آلفای کرونباخ معرفی کرده‌اند (داوری و رضازاده، ۱۳۹۲).

جدول (۳): ضرایب آلفای کرونباخ

	Cronbachs Alpha
اثر بخشی دولت	0.856472
ثبات سیاسی	0.770632
حاکمیت قانون	0.738769
حق اظهار نظر	0.802402
حکمرانی خوب	0.932054
کنترل فساد	0.716461
کیفیت قوانین	0.760276

پایایی ترکیبی

از آنجایی که معیار آلفای کرونباخ یک معیار سنتی برای تعیین پایایی سازه‌ها می‌باشد، روش PLS معیار مدرن‌تری نسبت به الفا به نام پایایی ترکیبی به کار می‌رود و برتری آن نسبت به آلفای کرونباخ در این است که پایایی سازه نه به صورت مطلق بلکه با توجه به همبستگی سازه‌هایشان با یکدیگر محاسبه می‌گردد. در نتیجه برای سنجش بهتر پایایی در روش

PLS، هر دوی این معیارها به کار برده می‌شوند. مقدار پایایی ترکیبی یک سازه از یک نسبت حاصل می‌شود که در صورت این کسر، واریانس بین یک سازه با شاخص‌هایش به اضافه مقدار خطای اندازه‌گیری می‌آید. در صورتی که مقدار CR برای هر سازه بالای ۰/۷ شود، نشان از پایداری درونی مناسب برای مدل اندازه‌گیری دارد و مقدار کمتر از ۰/۶ عدم وجود پایایی را نشان می‌دهد (داوری و رضازاده، ۱۳۹۲).

جدول (۴): پایایی ترکیبی

	Composite Reliability
اثر بخشی دولت	0.897072
ثبات سیاسی	0.867564
حاکمیت قانون	0.842529
حق اظهار نظر	0.883986
حکمرانی خوب	0.939953
کنترل فساد	0.813770
کیفیت قوانین	0.861755

فضل الله کیانی، میر مهرداد پیدائی، سحر درنیانی: ارائه الگوی موثر مبتنی بر نقش حکمرانی خوب در تسهیل الگوهای کسب و کار ایران

روایی همگرا

روایی همگرا دومین معیاری است که برای برازش مدل‌های اندازه‌گیری در روش PLS به کار برده می‌شود. معیار AVE نشان دهنده میانگین واریانس به اشتراک گذاشته بین هر سازه با شاخص‌های خود است. AVE میزان همبستگی یک سازه با

شاخص‌های خود را نشان می‌دهد که هر چه این همبستگی بیشتر باشد، برازش نیز بیشتر است. مقدار AVE بالای ۰/۵ روایی همگرای قابل قبول را نشان می‌دهد (Fornell & Larcker, 1981). برخی از محققان مقدار حداقل قابل قبول را ۰/۴ در نظر گرفته اند.

جدول (۵): روایی همگرا

	AVE
اثر بخشی دولت	0.635790
ثبات سیاسی	0.686076
حاکمیت قانون	0.728802
حق اظهار نظر	0.717808
حکمرانی خوب	0.432458
کنترل فساد	0.469783
کیفیت قوانین	0.675234

برازش مدل کلی

برای بررسی برازش در یک مدل کلی تنها یک معیار به نام GOF استفاده شده است. سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵، ۰/۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی شده

است (وتزلس و همکاران، ۲۰۰۹). این معیار از طریق فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$GOF = \sqrt{\text{communalities} \times R^2}$$

جدول (۶): معیار GOF

	Communality	R Square
اثر بخشی دولت	0.635790	0.824995
ثبات سیاسی	0.686076	0.731094
حاکمیت قانون	0.728802	0.633502
حق اظهار نظر	0.717808	0.581111
حکمرانی خوب	0.432458	
کنترل فساد	0.469783	0.696280
کیفیت قوانین	0.675234	0.586554

همچنین اطمینان یافتن از وجود یا عدم وجود رابطه علی میان متغیرهای تحقیق و بررسی تناسب داده های مشاهده شده با مدل مفهومی تحقیق، فرضیه های تحقیق با استفاده از مدل معادلات ساختاری نیز آزمون شدند. نتایج آزمون فرضیه ها در نمودار منعکس شده اند. شکل (۲) بیانگر ضرایب استاندارد مسیر در مدل تحلیل عاملی می باشد. بر مبنای نتایج حاصل شده، بیشترین تاثیر گذاری حکمرانی خوب بر زیر شاخص های خود مربوط به اثر بخشی دولت با وزن ۰٫۹۰۸ و بعد از آن ثبات سیاسی با وزن ۰٫۸۵۵ می باشد. کمترین میزان اثر گذاری در بین زیر شاخص های حکمرانی خوب مربوط به حق اظهار نظر با ضریب وزنی ۰٫۷۶۲ می باشد.

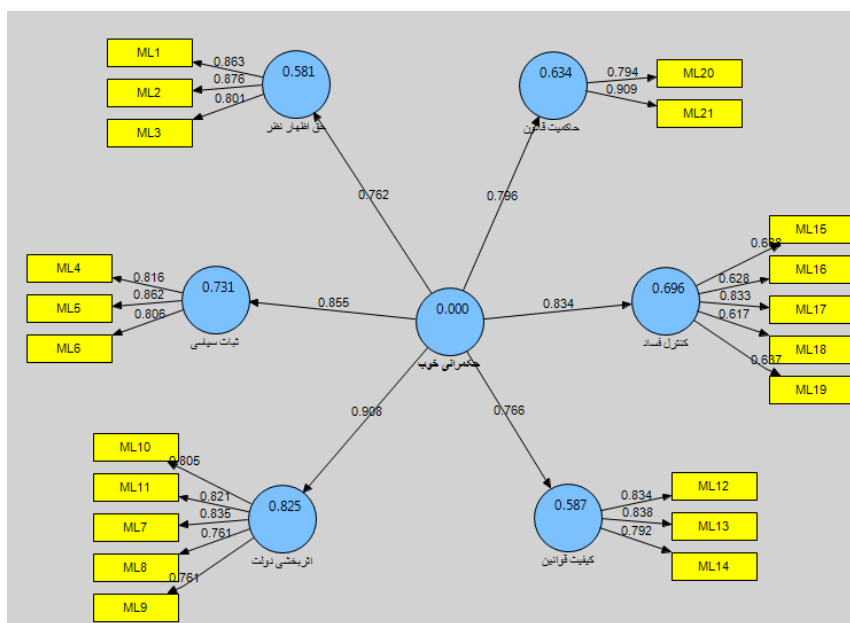
در نتیجه **communalities** برابر است با ۰٫۸۰. با توجه به مقادیر R^2 که در جدول بالا آمده در نتیجه \bar{R}^2 برابر است با: ۰٫۴۸ بدین ترتیب مقدار GOF محاسبه شده به شرح زیر می باشد:

$$GOF = \sqrt{0.48 \times 0.80} = 0.62$$

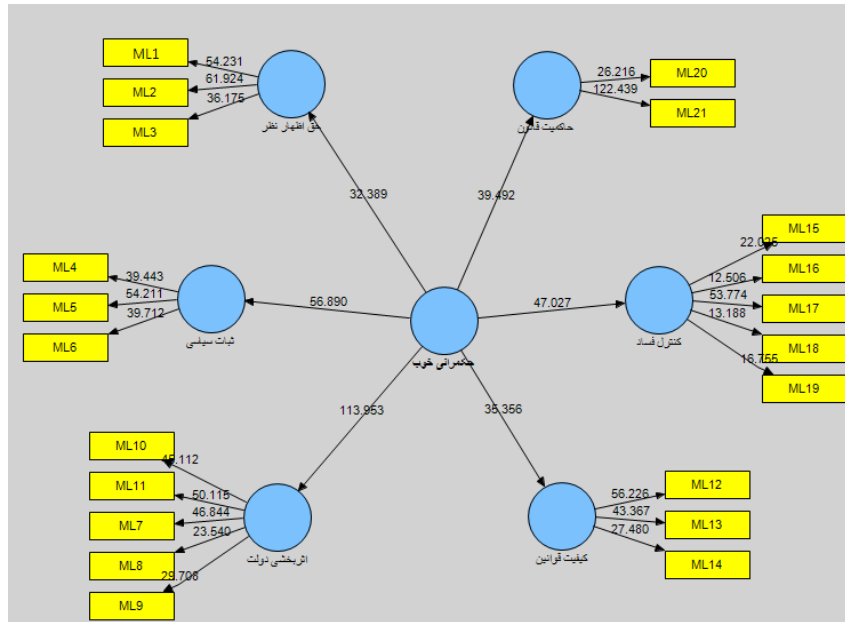
با توجه به سه مقدار ۰٫۱، ۰٫۲۵ و ۰٫۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF، حاصل شدن ۰٫۶۲ نشان از برازش قوی مدل دارد.

۱- یافته های حاصل از مدلسازی معادلات ساختاری

در این مرحله به منظور ارزیابی مدل مفهومی تحقیق و

شکل (۲): اندازه گیری مدل کلی و نتایج فرضیه ها در حالت استاندارد

شکل (۳): اندازه گیری مدل کلی و نتایج فرضیه ها در حالت معنی دار

نتیجه گیری

با توجه به یافته های تحقیق حاضر به ارائه الگوی حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار پرداخته شده است. نتایج بدست آمده از داده های گردآوری شده با توجه به تحلیل هایی که بر روی مصاحبه های انجام شده با استفاده از نرم افزار Spss و اسمارت PLS ورژن ۲ انجام شده است نشان می دهد که اغلب فرضیات مورد تایید قرار گرفته اند که در مجموع می توان گفت:

فرضیه شماره ۱ پژوهش حاکی از اینست که حق اظهار نظر بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد که از آنجاییکه مطابق خروجی نرم افزار اسمارت PLS در حالت معنی داری، ملاحظه شده ضریب مسیر در حالت معنی داری برای این رابطه بزرگتر از عدد استاندارد ۱٫۹۶ بدست آمده، بنابراین این فرضیه مورد تایید قرار گرفته است.

فرضیه شماره ۲ پژوهش حاکی از اینست که ثبات سیاسی بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد که از آنجاییکه مطابق خروجی نرم افزار اسمارت PLS در حالت معنی داری، ملاحظه شده ضریب مسیر در حالت معنی داری برای این رابطه بزرگتر از عدد استاندارد ۱٫۹۶ بدست آمده، بنابراین این فرضیه مورد تایید قرار گرفته است.

فرضیه شماره ۳ پژوهش حاکی از اینست که اثربخشی دولت بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد که از آنجاییکه مطابق خروجی نرم افزار اسمارت PLS در حالت معنی داری، ملاحظه شده ضریب مسیر در

حالت معنی داری برای این رابطه بزرگتر از عدد استاندارد ۱٫۹۶ بدست آمده، بنابراین این فرضیه مورد تایید قرار گرفته است.

فرضیه شماره ۴ پژوهش حاکی از اینست که کیفیت قوانین بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد که از آنجاییکه مطابق خروجی نرم افزار اسمارت PLS در حالت معنی داری، ملاحظه شده ضریب مسیر در حالت معنی داری برای این رابطه بزرگتر از عدد استاندارد ۱٫۹۶ بدست آمده، بنابراین این فرضیه مورد تایید قرار گرفته است.

فرضیه شماره ۵ پژوهش حاکی از اینست که کنترل فساد بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد که از آنجاییکه مطابق خروجی نرم افزار اسمارت PLS در حالت معنی داری، ملاحظه شده ضریب مسیر در حالت معنی داری برای این رابطه بزرگتر از عدد استاندارد ۱٫۹۶ بدست آمده، بنابراین این فرضیه مورد تایید قرار گرفته است.

فرضیه شماره ۶ پژوهش حاکی از اینست که حاکمیت قانون بعنوان مولفه حکمرانی خوب بر تسهیل فضای کسب و کار تأثیر مستقیم دارد که از آنجاییکه مطابق خروجی نرم افزار اسمارت PLS در حالت معنی داری، ملاحظه شده ضریب مسیر در حالت معنی داری برای این رابطه بزرگتر از عدد استاندارد ۱٫۹۶ بدست آمده، بنابراین این فرضیه مورد تایید قرار گرفته است.

پیشنهادات تحقیق

الگوی حکمرانی خوب و شاخص های آن عرصه جدیدی در نوع سیاستگذاری، ماهیت دولت و همچنین کنش نیروهای اجتماعی

گزارش دفتر دفتر مطالعات اقتصادی و امور کسب و کار وزارت
صنعت، معدن و تجارت. (۱۳۹۲).

گزارش مرکز اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
(۱۳۹۷).

مبینی دهکردی، علی و حیدری، حامد (۱۳۹۳)، مبانی دانش
محیط شناسی راهبردی (مفاهیم، تئوری ها، فنون و
کاربردها) (چاپ اول). تهران: انتشارات صفار.

مرادی، محمدعلی (۱۳۹۶)، محیط کسب و کار نظریه ها،
شاخص ها و تکنیک ها (چاپ سوم). تهران: مؤسسه
انتشارات دانشگاه تهران.

مرکز رصد (۱۳۹۲)، سیمای اقتصاد ایران از منظر شاخص های
جهانی، تهران: سازمان مدیریت صنعتی.

AbdulGhani Gaghman, (2019), The
Importance of Good Governance on
Achieving Sustainable Development
Case Study: Yemen, Economies of the
Balkan and Eastern European
Countries, pp 1-23.

Coccia, M. (2021). How a Good
Governance of Institutions Can
Reduce Poverty and Inequality in
Society. Legal-Economic Institutions,
Entrepreneurship, and Management,
Perspectives on the Dynamics of
Institutional Change from Emerging
Markets, Springer Nature Switzerland
AG, 65-94.

Conceição Castro, Cristina Lopes, (2021),
Digital Government and Sustainable
Development, Journal of the
Knowledge Economy, Vol.3, pp1-24.

Felix, O., & Rufus, O. S. (2021). Good
Governance and Personal Income Tax
Compliance in Nigeria. European
Journal of Accounting, Auditing and
Finance Research, 9(5), 16-35.

Geeraert, A. (2021). A rational choice
perspective on good governance in
sport: The necessity of rules of the
game. In Good Governance in Sport
(pp. 15-29). Routledge.

Hartanto, D., Dalle, J., Akrim, A., &
Anisah, H. U. (2021). Perceived
effectiveness of e-governance as an
underlying mechanism between good
governance and public trust: a case of

خواهد گشود که در آن توسعه بر پایه سازماندهی و مدیریت
کیفی و کارآمد دولت و شراکت تمام نیروهای اجتماعی استوار
است. بر این اساس امور اجتماعی با جهت مشخص و بر مبنای
مصالح خصوصی و عمومی نهادینه می شود.

در کشور ما ظرفیت های مختلف مانند قانون اساسی، چشم انداز
۲۰ ساله و حتی برنامه های توسعه برای هدایت نظام سیاست
گذاری به سمت برقراری الگوی حکمرانی خوب وجود دارد که با
ابلاغ سیاست کلی نظام اداری و اخیراً سیاست های کلی اقتصاد
مقاومتی رویه ها و فرآیندهای استرژیک و راهبردی در جهت
حرکت به مسیر الگوی حکمرانی خوب طراحی شده است.

منابع

اشرفی، یکتا، فهیمی فر، فاطمه (۱۳۹۰)، بررسی شاخص های
بهبود فضای کسب و کار با تأکید بر جایگاه ایران، مجله
اقتصادی، سال یازدهم، شماره ۱۱

خداپناه، بهمن. (۱۳۹۶)، شاخصهای حکمرانی خوب و ارتباط آن
با سهولت انجام کسب و کار.

سالاری، ابودر (۱۳۹۰)، تاثیر نظام مالیاتی بر فضای کسب و کار،
مجله اقتصادی، شماره ۹ و ۱۰.

سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه، ابالغی مقام معظم
رهبری، ۱۳۸۷/۱۰/۱۰.

سیف، ولی اهلل (۱۳۹۴)، فضای کسب و کار، تازه های اقتصاد،
شماره ۱۳۳، سال نهم

شجاعی، سید علیرضا (۱۳۹۸)، الگوی راهبردی بهبود فضای
کسب و کار جمهوری اسلامی ایران در چارچوب اقتصاد
مقاومتی، رساله دکتری، دانشگاه عالی دفاع ملی.

علوی منش، سید محسن. (۱۳۸۸)، بررسی چالش های فضای
کسب و کار، گزارش دفتر مطالعات اقتصادی، مرکز
پژوهشهای مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸.

غضنفری، مهدی (۱۳۹۷)، جزوه کلاسی درس تحلیل فضای
کسب و کار.

غضنفری، مهدی. (۱۳۹۷)، تباهیدگی، ماهنامه تدبیر.
قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران، مصوب سال ۱۳۸۹.

قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران، مصوب سال ۱۳۸۳.

گروه فضای کسب و کار. بررسی لایحه برنامه پنجم توسعه،
فصل پنجم - اقتصادی: بهبود فضای کسب و کار، بهره
وری، اشتغال، مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی،
۱۳۸۹.

- Muhoza, A. (2021). The role of administrative decentralization in promoting good governance. Case study: Runda Sector, Kamonyi District (Doctoral dissertation, University of Rwanda).
- Nimesh Dhungana, Nicole Curato, (2021), When participation entrenches authoritarian practice: Ethnographic investigations of post-disaster governance, *International Journal of Disaster Risk Reduction*, Vol.59, pp23-29.
- Nor, R., Gani, A., Saleh, C., & Amin, F. (2021). Organizational commitment and professionalism to determine public satisfaction through good governance, public service quality, and public empowerment. *International Review on Public and Nonprofit Marketing*, 1-27.
- Owolabi, T. O. S., & Itemeh, G. G. (2021). Interfacing Communication and ICTs in a Divisionalised Structure: Effects on Good Governance. In *Encyclopedia of Organizational Knowledge, Administration, and Technology* (pp. 597-614). IGI Global.
- Rubio-Andrés, M., del Mar Ramos-González, M., & Sastre-Castillo, M. Á. (2021). Exploring the Links Between CSR, Good Governance, and Corporate Reputation: A Proposal of Indicators in SMEs. In *Knowledge Management for Corporate Social Responsibility* (pp. 125-149). IGI Global.
- Samina Sabir, Anum Rafique, Kamran Abbas, (2019), Institutions and FDI: evidence from
- Sutrisna, I. W., & Utama, M. S. (2021). Good governance implementation and its effect on regional financial performance in Bali province. *South East Asia Journal of Contemporary Business, Economics and Law*, 24, 33-39.
- Yu Keping, (2018), Governance and Good Governance: A New Framework for Indonesia. *Digital Policy, Regulation and Governance*.
- Huanming Wang, Yuhai Liu, Wei Xiong, Jinbo Song, (2019), The moderating role of governance environment on the relationship between risk allocation and private investment in PPP markets: Evidence from developing countries, *International Journal of Project Management*, Vol.37, pp117-130.
- Iyad Dhaoui, (2021), E-Government for Sustainable Development: Evidence from MENA Countries, *Journal of the Knowledge Economy*, Vol.5, pp1-19.
- Kallmuenzer, A., Lorenzo, D., Siller, E., Rojas, A., & Kraus, S. (2021). Antecedents of good governance of hospitality family firms. *The International Journal of Entrepreneurship and Innovation*, 22(3), 177-190.
- Maier, V. (2021). A Case of Responsible Restructuring as Good Governance. In *New Living Cases on Corporate Governance* (pp. 65-73). Springer, Cham.
- Marques, J. C., & Eberlein, B. (2021). Grounding transnational business governance: A political-strategic perspective on government responses in the Global South. *Regulation & Governance*, 15(4), 1209-1229.
- Mohamed Albaity, Abu Hanifa Md. Noman, Ray Saadaoui Mallek, (2020), Trustworthiness, good governance and risk taking in MENA countries, *Borsa Istanbul Review*, Vol.3, pp1-47.
- Mohammad Naim Azimi, Mohammad Musa Shafiq, (2020), Hypothesizing directional causality between the governance indicators and economic growth: the case of Afghanistan, *Futur Bus*, Vol.5, pp1-37.
- Mrkonjic, M. (2021). 'Good' governance in sport strategies: Reforming organisations by adapting management competencies to governance functions. In *Good Governance in Sport* (pp. 236-249). Routledge.

Between Governance and Economic
Growth in Developed Countries,
Journal of the Knowledge Economy,
Vol.3, pp1-15.

Political Analysis, Fudan J. Hum.,
Vol.11, pp1-8.
Zhang Zhuo, Almalki Sultan Musaad O,
Bashir Muhammad, Sher Khan,
(2020), Underlying the Relationship